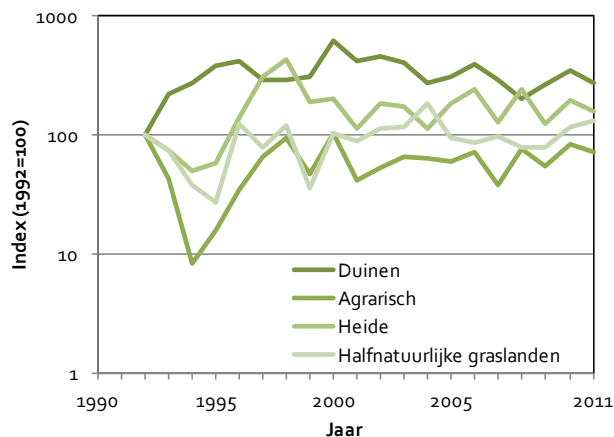

Hooi-, duin- of heidebeestje?

Het hooibeestje heeft zijn naam vermoedelijk eraan te danken dat hij vroeger door de boeren veel gezien werd bij het hooien. Het zal dan ook een echte graslandvlinder geweest zijn. Maar dan natuurlijk wel van de graslanden van toen: schraal en bloemrijk. Wat we nu natuurgebieden noemen.

Maar ook in de jaren tachtig was het hooibeestje bij ons een soort die vooral op graslanden gezien werd. Dat veranderde drastisch begin jaren negentig. Het vlindertje kwam begin toen in grote delen van het land bijna in een vrije val. In de route waar hij het meest gezien werd in 1990 (de Moerputten bij Den Bosch) ging hij enorm achteruit en was hij in 1995 verdwenen. Maar dat gebeurde niet overal. In de duinen was er zelfs helemaal geen sprake van een achteruitgang (eerder het tegendeel) en op de heidevelden in het binnenland was de val ook veel minder diep. Vanaf 2000 lijkt er geen verschil meer in de trends van de soorten en gaan ze overal min of meer gelijk op en neer.

Trend van het hooibeestje 1990-2011.

Wat de enorme teruggang op de graslanden in het binnenland veroorzaakte weten we niet zeker. Toen dachten we dat de kou-inval in april 1991 de belangrijkste oorzaak was. Na een warm begin werd het op 16 april plots koud, nat en naar, met nachten met meer dan vijf graden vorst. Dat laatste niet aan de kust, wat kan verklaren waarom het hooibeestje in de duinen het goed bleef doen. En omdat de rupsen van het hooibeestje al groot waren, dachten we dat ze daar in het binnenland op dat moment niet tegen konden.

Maar dat verklaart niet waarom de achteruitgang op de heide zoveel minder was. Wel kunnen we zien dat de stand nu vooral in het binnenland in het agrarisch gebied, ooit het leefgebied van het hooibeestje bij uitstek, veel lager is dan in de duinen en de heide. Het hooibeestje is van een echte graslandvlinder veranderd in een vlinder die op de heide en in de duinen veel talrijker is. Misschien toch maar eens denken aan een naamsverandering?

Tekst:
Chris van Swaay
De Vlinderstichting
Calijn Plate
CBS

Meetnet

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van EL&I. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting.

Hooibeestje op de hei.